

OCENJUJEMO

Gledališče

Luka Martin Škof/Blaž Rejec: *Veš, poet, svoj dolg?* SLG Celje

★★★★★

Zanimanje mlajše oziroma srednje generacije gledaliških ustvarjalcev za slovensko kulturno zgodovino se zdi v letošnji gledališki sezoni zanimiv fenomen. Po *Hotelu Modra opica* Mihe Nemca in Jerneja Valentija, ki je osvetlil podobo Ignacija Borštnika, je tandem Luka Martina Škofa in Blaža Rejca s predstavo *Veš, poet, svoj dolg?* predstavil še usode predstavnikov tako imenovane slovenske moderne.

Predstavi imata nekaj skupnih točk, predvsem poskus demontaže mitov z uporabo dokumentarnega gradiva, satire, fantastičnih vložkov ter razhierarhizacijo dogajanja in logosa dramske totalitete, obenem pa se projekta tudi temeljno razlikujeta.

Veš, poet, svoj dolg? gre v svojem že kar ludističnem principu korak dlje, rizom preobilja je stopnjevan so skrajnih razsežnosti, gostota dogajanja, besed, situacij, znakov ... se razlije v kratke sekvence, ki le ohlapno korespondirajo med seboj. Znana zgodovinska dejstva, kot je Kettejeva prigoda s satirično pesmijo, naslovljeno na škofa Missio, ali sežig Cankarjeve *Erotike* s strani škofa Jegliča, dopolnjujejo nekateri manj znani biografski podatki, recitacije pesmi ter arbitrarni vložki, dinamika dogajanja pa je tako potencirana, da mestoma daje vtis komedije zmešnjav. Vendar končni rezultat ni ravno optimalen. Absurdne premise nevtralizira preveč stvarnih poudarkov, travestijo racionalni vložki, farso resnobni toni, improvizirana scenografija je v nasprotju z veristično kostumografijo. Verjetno je bila takšna igra

nasprotij in konfrontacija raznorodnih elementov tudi intenca piscev besedila, ki sta obenem režiser in dramaturg, vendar naj se avtorja še tako trudita pognati mehanizem predstave do najvišjih obratov, ves ta nori vrtinec dogajanja gledalca ne potegne vase, imaginarij realnih konfliktov in nadrobljenih asociacij funkcionira zgolj kot ilustracija in komentar in ne kot prepričljiv zaokrožen projekt sam po sebi.

Bolj inventiven se zdi odmik od do zdaj prevladujočih interpretacij žalostne usode večine literatov slovenske moderne, tukaj so predstavljeni brez potencirano tragičnih in patetičnih karakteristik, celo Kettejev sklepni pasijon ima v pesnikovi apoteozi dovolj prepoznaven ironičen predznak. Tudi zaradi igralcev, večina se jih skozi predstavo levi iz lika v lik, med katerimi je morda treba izpostaviti Lizo Marijo Grašič kot

nemirno, frfotajočo in neugnano muzu ter Aljošo Koltaka kot Josipa Murna Aleksandrova, ki je v paradi različnih osebnosti, ki se gnetejo na odru, še najbolj plastičen in artikuliran.

Luka Martin Škof je do zdaj uprizoril kar nekaj solidnih predstav, nedvomno sodi med najuspešnejše Jesihov *Triko* iz leta 2009. Težko se je znebiti vtisa, da se je podobnih prijemov kot pri *Trikoju* lotil tudi pri predstavi *Veš, poet, svoj dolg?*, vendar z veliko manjšim uspehom. Že besedilo niti približno ne dosega Jesihovih standardov, poleg tega ima še tako dezorganiziran retorični in vizualni kolaž pravila pri cefranju in lepljenju, ki se jih je treba držati, sicer se zadeva izteče v prazno improvizacijo oziroma zasilne rešitve. Ne preveč domišljena gledališka krpanka. **PETER RAK**

FOTO UROŠ HOČEVAR